

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 523

van **KAROLIEN GROSEMANS**

datum: 18 februari 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

PFOS-vervuiling Melsterbeek Herk-de-Stad - Maatregelen

Uit recente metingen van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) uitgevoerd ter hoogte van de VMM-meetlocatie 433900 in Herk-de Stad blijkt dat er nog steeds te veel PFOS aanwezig is in de Melsterbeek, maar de gemeten waarde in palingen ligt nu wel lager dan in 2016.

1. In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 1234 van 16 juli 2021 gaf de administratie aan geen zicht te hebben op de bron van deze verontreiniging. In het antwoord op schriftelijke vraag nr. 130 van 27 oktober 2021 van collega Vandenhove stelt de minister dat de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) een inventarisatie heeft opgemaakt van PFAS-verdachte locaties. De OVAM wil eerst al deze bronlocaties onderzoeken om na te gaan wat de impact op de omgeving is.

Wanneer hoopt de OVAM zicht te hebben op de bron van vervuiling in de Melsterbeek? Gaat de OVAM naast deze geïnventariseerde locaties nog andere metingen uitvoeren om de bron te achterhalen?

2. Op welke manier werd de gemeente Herk-de-Stad op de hoogte gesteld van de nieuwe cijfers?
3. De gemeente Herk-de-Stad heeft vorig jaar een lijst met risicosites voor PFAS aan de OVAM bezorgd.

Welke locaties staan op deze lijst? Zullen al die locaties onderzocht worden? Zo niet, wat zijn daar de redenen voor? Wanneer kunnen we deze resultaten verwachten?

4. In het antwoord op schriftelijke vraag nr. 130 van collega Vandenhove geeft de minister aan dat er op dit moment geen specifieke maatregelen rond de Melsterbeek gelden. Enkel de consumptie van zelfgevangen vis wordt door de VMM afgeraden.

Op welke criteria baseert de VMM zich voor deze beslissing?

5. Buurtbewoners die water uit de beek onttrekken zijn zelf verantwoordelijk om de kwaliteit te controleren. De VMM haalt aan dat de beoordeling of het water al dan niet geschikt is of niet, in sterke mate afhankelijk is van de toepassing waarvoor de onttrekker het water wenst te gebruiken.

Kan de minister dit verder toelichten? Welke toepassingen laten gebruik van water uit de Melsterbeek toe en wat is af te raden? Welke voorzorgsmaatregelen moeten omwonenden nemen met betrekking tot het gebruik van water uit de Melsterbeek?

ANTWOORD

op vraag nr. 523 van 18 februari 2022

van **KAROLIEN GROSEMANS**

1. Momenteel kan voor de verontreiniging met PFAS/PFOS in de Melsterbeek geen eenduidige bron bepaald worden. Er zijn aanwijzingen dat Tenneco Automotive deze verontreiniging kan veroorzaken hebben maar er kan nog geen link gelegd worden met de verontreiniging in de Melsterbeek. De OVAM heeft een inventarisatie gemaakt van mogelijke PFAS-bronlocaties die aan de basis kunnen liggen van de verhoogde concentraties in de Melsterbeek.

In het kader van de studie hotspots van waterbodemonverontreiniging heeft de OVAM een beperkt waterbodemonderzoek uitgevoerd ter hoogte van de samenvloeiing van de Cicindriabeek en de Melsterbeek. Er werden in de onderzochte waterbodemonstalen geen verhoogde gehalten aan PFAS gemeten. De OVAM heeft ook de opdracht gegeven aan een bodemsaneringsdeskundige om waterbodemon- en (indien nodig) oeverbodemonstaalnames en -analyses van de Melsterbeek uit te voeren ter hoogte van een drietal andere verdachte locaties, o.a. ter hoogte van de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Sint-Truiden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in de loop van de komende maanden.

Locaties zoals de stortplaats Melveren en het voormalig vliegveld van Brustem kunnen ook aanleiding geven tot verontreiniging met PFAS. In opdracht van de stad Sint-Truiden (voor de stortplaats Melveren) en in opdracht van Defensie (voor het vliegveld van Brustem) werd opdracht gegeven tot het uitvoeren van onderzoek naar de aanwezigheid van PFAS. Deze onderzoeken zijn in uitvoering.

2. VMM heeft geen capaciteit om elk van de 300 Vlaamse gemeenten op de hoogte te brengen van meetresultaten die niet sterk afwijken van de rest van Vlaanderen. Alle meetresultaten worden gepubliceerd via het geoloket.
3. Momenteel worden in het kader van de inventarisatie van PFAS-verdachte locaties in Vlaanderen enkel de brandweerkazernes door de OVAM prioritair in het vizier genomen. In Herk-de-Stad is het terrein van de brandweerkazerne aan de Industrieweg onderzocht en zijn de resultaten kenbaar gemaakt aan de Hulpverleningszone Zuidwest Limburg op 27 januari 2022 en daaropvolgend aan de burgemeester van Herk-de-Stad.

Voor de andere PFAS-verdachte locaties loopt een screening die tegen eind juni 2022 moet afgerond worden, waarna een evaluatie en een prioritering zal gemaakt worden.

4. De VMM raadt al jaren af om in Vlaanderen zelfgevangen vis te consumeren omwille van de aanwezigheid van vervuilende stoffen, zoals kwik, dioxines, PCB's. Deze stoffen kunnen zich ophopen in het vetweefsel van de vissen. De verhoogde gehalten van deze polluenten kunnen een gezondheidsrisico vormen.
5. In het kader van de bodemonderzoeken die momenteel lopende zijn, zullen de risico's voor mens en milieu van PFAS-verontreiniging in bodem en grondwater onderzocht worden. Er zal een locatiespecifieke risicobeoordeling uitgevoerd worden, om de noodzaak tot sanering te kunnen vaststellen. Indien nodig zullen maatregelen geadviseerd worden om de humane blootstelling bij de omwonenden zoveel mogelijk te beperken.

Zoals werd meegedeeld in het antwoord op vraag 1 heeft de OVAM opdracht gegeven tot het uitvoeren van een waterbodem- en oeverbodemonderzoek van de Melsterbeek ter hoogte van een drietal verdachte locaties. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal steeds in samenspraak met de VMM bepaald worden of bijkomend onderzoek nodig worden geacht. Indien zou blijken dat een verontreiniging wordt vastgesteld in de Melsterbeek dan zal de OVAM afspraken maken met AZG over het eventueel opleggen van no regret-maatregelen.